
Protokoll

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

---

21 mars 2018

Plats och tid Konferensrum: Bornholm (1339), Rådhuset Visborg, 21 mars 2018, klockan 09.00–12.20

Närvarande

Beslutande	Ersättare
Stefaan De Maecker (MP), ordförande	Catharina Siedberg (MP)
Leif Dahlby (S), 1:e vice ordförande	Victoria Öjefors-Quinn (V)
Inger Harlevi (M), 2:e vice ordförande	Lena Grund (L)
Lennart Petersson (S)	
Boel Jormer (S)	
Greger Eneqvist (S) tjug ersättare	
Viveca Bornold (MP)	
Lars Bjurström (V) tjug ersättare	
Rebeca Gajardo Angel (C) tjug ersättare	
Bengt Hedberg (M) tjug ersättare	
Ronnie Nilsson (M) tjug ersättare	
Åke Kahlbom (C)	
Sigbritt Ortman (M)	

Övriga Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, Cathrine Malmqvist, sjukvårdschef, Yvonne Skovshoved, ekonomichef, § 511-528, Elin Gottfridsson, nämndsekreterare, Magne Hovland, informatör, Johan Weimer, verksamhetscontroller, § 520, Nina Ljung, HR-chef, § 521-522, Eva Borin, tf verksamhetschef kirurgi/urologi, § 523, Magnus Törnblom, överläkare urologi, § 523, Sissela Liljeqvist, ordförande läkemedelskommittén, § 524, Magdalena Öhlund, chefsapotekare, § 523-524, Regina Göbel, facklig representant GLF, Emma Norrby, förvaltningscontroller, § 525-526.

Utsedd att justera Boel Jormer

Justeringens plats och tid Rådhuset Visborg 2018-03-26

Paragrafer § 509-529
§ 529 justeras på nytt i och med denna justering på grund av fel rubriksättning vid den omedelbara justeringen

Omedelbart justerade § 515-518, 529

Underskrifter

.....
Sekreterare Elin Gottfridsson

.....
Ordförande Stefaan De Maecker

.....
Justerande Boel Jormer

Register

- HSN § 509 Muntlig information från sjukvårdschefen
- HSN § 510 Muntlig information från hälso- och sjukvårdsdirektören
- HSN § 511 Remiss. HPV-vaccination av pojkar i det nationella vaccinationsprogrammet
- HSN § 512 PAN Remiss - Ökning av klagomål i primärvården
- HSN § 513 Gallring av handlingar: ögonbottenfotografier
- HSN § 514 Information om överenskommelser mellan staten och SKL
- HSN § 515 Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer: Första linjen till barn och unga med psykisk ohälsa
- HSN § 516 Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer: Stöd och behandling av våldsutsatta barn
- HSN § 517 Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer: Utveckling av stöd till unga vuxna med psykisk ohälsa
- HSN § 518 Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer: Utvidgning av socialpsykiatriska teamet
- HSN § 519 PCI-verksamhet på Gotland
- HSN § 520 Muntlig information: Resultat från hälso- och sjukvårdsbarometern
- HSN § 521 Muntlig rapport från arbetet med handlingsplanen för oberoende av inhyrd personal
- HSN § 522 Muntlig information: Redovisning av resultatet från medarbetarenkäten
- HSN § 523 Verksamheten informerar samt medicinska resultat: Urologi
- HSN § 524 Verksamheten informerar: Läkemedelskommittén
- HSN § 525 Månadsrapport februari
- HSN § 526 Strategisk plan för 2019-2021
- HSN § 527 Informations- och anmälningsärenden
- HSN § 528 Övriga frågor
- HSN § 529 Generell rättegångsfullmakt för Region Gotlands chefsjurist

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Hälsa- och sjukvårdsnämnden
Sammanträdesdag	2018-03-21
Datum då anslaget sätts upp	2018-03-27
Anslaget får tas ned tidigast	2018-04-18
Förvaringsplats för protokollet	Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen, Visborgsallén 19, Visby

Underskrift

.....
Elin Gottfridsson

HSN § 509 Muntlig information från sjukvårdschefen

HSN-AU § 519

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Ärendets behandling under mötet

Catrine Malmqvist, sjukvårdschef, informerar om följande punkter:

- Region Gotlands förnyelsepris 2017 gick till ortopedavdelningen på Visby lasarett. Förbättringsarbetet innebär att nya och förbättrade rondrutiner tagits fram samt att en person är ansvarig för ronderna på avdelningen. Detta har lett till förbättrad arbetsmiljö, ökad patientsäkerhet samt bättre kvalitet i verksamheten.
- Ungdomsmottagningen har öppnat en drop in-mottagning för killar och personer som definierar sig som killar vilken har fått namnet ”pop”.
- Hans Brandströms förordnande som verksamhetsområdeschef för primärvården löper ut 30/9 och han väljer att inte förlänga det. Carina Söderström fortsätter som tf verksamhetsområdeschef under rekryteringstiden av en ny chef. Hans Brandström tillträder istället i april en tjänst som distriktsläkare på vårdcentralen Wisby söder och kommer att vara medicinskt ledningsansvarig inom primärvården.

Bakgrund HSN-AU § 519

Catrine Malmqvist, sjukvårdschef, informerar om följande punkter:

- Översyn av den tillfälliga lösningen av tf-verksamhetschefer har skett och det resulterar i rekrytering av sex verksamhetschefer inom medicinska och opererande specialiteter, en till anestesi/IVA samt en för akutmottagningen. Tjänsterna är tillsvidare och kommer att utlysas inom kort.
- Gotlands lilla befolkningsunderlag gör det snabbt blir stora variationer i vårdbehovet. Efter flera veckor med god tillgång på vårdplatser ökade behovet snabbt under ett halvt dygn och extra vårdplatser behövde tillfälligt öppnas. Det stora inflödet av patienter berodde denna gång på ett stort antal benbrott.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 510 Muntlig information från hälso- och sjukvårdsdirektören

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Ärendets behandling under mötet

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, informerar om följande punkter:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden har tidigare beslutat om en utbildningshalvdag den 9 april. Förvaltningen arbetar med programmet som kommer att ha fokus på ”God och nära vård” samt ”kunskapsstyrning”. Mer information och program skickas ut till ledamöterna inom kort.
- Den 23 maj kl. 13.00-16.00 bjuder hälso- och sjukvårdsförvaltningen in till patientsäkerhetsforum i aulan på Visby lasarett. Fokus blir effektiviserad klagomålshantering inom förvaltningen.
- Idag på morgonen har förhandling med Karolinska universitetssjukhuset om aviserade kostnadsökningar avslutats. Stockholms läns landsting har ökat OH-kostnaden för all vård samt övrig kostnadsutveckling vilket skulle ge en kostnadsökning för Region Gotlands del på cirka 10 procent för 2018 för samma vårdvolym som 2017. Genom förhandlingen har man nu lyckats få ner det till 4 procent.

Bakgrund HSN-AU § 520

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, informerar om följande punkter:

- Resultat av nationell patientenkät för primärvården presenteras inom kort.
- Vårdbarometern publicerades den 6 mars och visade bland annat att 88 procent av gotlänningarna instämmer i att de har den vård de behöver. Rimliga väntetider till vårdcentral 69 procent ger en femte plats i landet. När det gäller rimliga väntetider till sjukhus är Gotland på tredje plats.
- Idag är det regionens förnyelsedag i Ljussgården. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har 7 bidrag av totalt 32.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 511 Remiss. HPV-vaccination av pojkar i det nationella vaccinationsprogrammet

HSN 2018/126

HSN-AU § 521

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till remissvar och lämnar det som sitt eget.

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten har under 2017 utrett om pojkar bör erbjudas vaccination mot humant papillomvirus (HPV) inom det nationella allmänna vaccinationsprogrammet för barn. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har tidigare lämnat synpunkter på ett remissunderlag 2017-08-18 (HSN 2017/321).

Folkhälsomyndigheten bedömer att vaccination av pojkar mot humant papillomvirus (HPV) uppfyller smittskyddslagens tre kriterier för att ingå i ett nationellt allmänt vaccinationsprogram. Bedömningen har gjorts utifrån de 13 faktorer som beskrivs i smittskyddslagstiftningen och dess förarbeten.

Folkhälsomyndigheten bedömer att effekterna av HPV-vaccination på epidemiologi och sjukdomsbörda talar för att införa HPV-vaccination även för pojkar i ett nationellt vaccinationsprogram. Vaccinet förväntas ha en god effekt på cancerbördan hos män, framförallt hos män som har sex med män (MSM) som har en hög börda av HPV-relaterad sjukdom och sämre indirekt skydd genom ett vaccinationsprogram som bara omfattar flickor. Ovaccinerade pojkar och flickor förväntas också få ett bättre skydd mot HPV-relaterad sjukdom genom flockeffekter om även pojkar ingår i vaccinationsprogrammet.

På sikt bedöms sjukvården påverkas genom en lägre HPV-relaterad sjukdomsbörda bland både män och kvinnor. Folkhälsomyndigheten bedömer dock att vaccinationen kommer att påverka elevhälsans medicinska insatser i hög utsträckning för att säkerställa patientsäkerhet, hög vaccinationstäckning samt att övrig verksamhet inte åsidosätts. Sannolikt kommer elevhälsan i landets skolor inklusive friskolor att behöva kompenseras för den utökade arbetsbördan som ett utvidgat vaccinationsprogram innebär. Ingående vacciner är inte upphandlade vilket innebär att kostnaden inte kan anges. Kostnaden för HPV-vaccin har sedan vaccination för flickor infördes 2012 belastat hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Gotland.

Bedömning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ställer sig bakom Folkhälsomyndighetens underlag och har inga ytterligare synpunkter att tillägga avseende bedömningen av HPV-vaccination av pojkar.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen anser att kompensation för de ökade kostnaderna för hälso-och sjukvården måste ske.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 27 februari 2018

Remiss HPV-vaccination av pojkar i det nationella vaccinationsprogrammet

Ärendets behandling under mötet

Yrkande

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Bakgrund HSN-AU § 521

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, föredrar ärendet enligt sammanfattningen ovan.

Yrkande

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Arbetsutskottets förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till remissvar och lämnar det som sitt eget.

Skickas till

Socialdepartementet
Regionstyrelseförvaltningen

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 512 PAN Remiss - Ökning av klagomål i primärvården

HSN 2017/518

HSN-AU § 522

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt remissvar till regionens patientnämnd.

Sammanfattning

Patientnämnden har till hälso- och sjukvårdsnämnden påtalat en ökning av patientklagomål riktade mot de gotländska vårdcentralerna under 2017, som framför allt rör vårdcentralerna Visby Norr och Wisby Söder.

Hälso- och sjukvårdsnämnden delar patientnämndens åsikt att kontinuitet och samordning av vårdinsatser brister. Problembilden har analyserats och bedöms vara orsakad av en förändrad organisation 2016 samt en brist på fast anställda specialistläkare i allmänmedicin, vilken i sin tur lett till ökat nyttjande av läkare från bemanningsföretag.

För att uppfylla intentionen i tidigare beslut av hälso- och sjukvårdsnämndens 15 juni 2016 (§ 248) har en rad åtgärder genomförts samt är under genomförande:

- Förändrad organisation genom att ånyo tillsätta en chef för respektive vårdcentral (Wisby Söder och Visby norr).
- Egen utbildning av specialister i allmänmedicin. För närvarande utbildas 17 ST-läkare i egenregi och ytterligare 5 vid de privata vårdcentralerna på Gotland. 2018 blir 6 färdiga specialister, den första i april.
- Vårdcentralerna har under 2017 anlitat hyrläkare i hög grad på grund av att ST-läkarna varit på randning samt föräldraledighet.
- Fortsatt arbete kring rutiner, bemötandefrågor, hantering av avvikelserapporter, utbildningsvårdcentral och så vidare.

Bedömning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens bedömning är att vidtagna åtgärder väl besvarar patientnämndens remiss och dessutom utgör den handlingsplan som hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade 15 juni 2016 (§ 248).

Förvaltningens prioriterade område ”behålla och rekrytera” är ett stöd i det fortsatta arbetet att skapa goda förutsättningar för nuvarande och blivande specialister inom primärvården.

Beslutsunderlag

[PAN Remiss – Ökning av klagomål i primärvården](#)

[Tjänsteskrivelse daterad 18 februari 2018](#)

Beslut i hälso- och sjukvårdsnämnden 15 juni 2016 (§ 248)

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Ärendets behandling under mötet**Yrkande**

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Bakgrund HSN-AU § 522

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, föredrar ärendet enligt sammanfattningen ovan.

Yrkande

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt remissvar till regionens patientnämnd.

Skickas till

Patientnämnden

Carina Söderström, tf verksamhetsområdeschef primärvård

Hans Brandström, verksamhetsområdeschef primärvård

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 513 Gallring av handlingar: ögonbottenfotografier

HSN 2018/113

HSN-AU § 523

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- I efterhand beslutar hälso- och sjukvårdsnämnden att gallra ögonbottenfoton på avlidna personer vars foton skapades under tidsperioden 1960 till 2002.

Reservation

Åke Kahlbom (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Sammanfattning

Fotona är skapade under tidsperioden 1960 till 2002 och omfattar drygt en halv hyllmeter. Tidigare har ögonmottagningen skickat arkivleveranser till regionarkivet men nu då tid har passerat och patienterna varit avlidna sedan en längre tid, önskar ögonmottagningen vid Visby lasarett att gallra dessa istället.

2018-01-09 fick arkivansvarig för medicinsk dokumentation besked från ögonmottagningen att de av misstag råkat skicka fotona för destruktion. Fotona är alltså redan gallrade.

När gallring av handlingar ska ske utanför nämndens beslutade dokumenthanteringsplan ska nämnden fatta ett särskilt beslut att gallring får ske.

Bedömning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens bedömning är att fotona bör gallras. Regionarkivet har uttalat sig om tjänsteskrivelsen enligt beslutsunderlag.

Beslutsunderlag

[Tjänsteskrivelse daterad 9 februari 2018](#)

[Remissvar från regionarkivet](#)

Ärendets behandling under mötet

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör och *Elin Gottfridsen*, nämndsekreterare, föredrar ärendet.

Yrkande

Åke Kahlbom (C) menar att hälso- och sjukvårdsnämnden inte kan ta ett sådant beslut retroaktivt och yrkar att

- Hälso- och sjukvårdsnämnden har informerats om att arkivmaterial angående ögonbottenfoton på avlidna personer vars foton skapades under tidsperioden 1960 till 2002 av misstag blivit destruerade och beklagar detta samt lämnar ärendet utan åtgärd.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut men med ändringen

- I efterhand beslutar hälso- och sjukvårdsnämnden att gallra ögonbottenfoton på avlidna personer vars foton skapades under tidsperioden 1960 till 2002.

Ordföranden ställer de två yrkandena mot varandra och finner att hans eget yrkande vunnit bifall.

Bakgrund HSN-AU § 523

Yrkande

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att gallra ögonbottenfoton på avlidna personer vars foton skapades under tidsperioden 1960 till 2002.

Skickas till

Malin Hedström, Regionarkivet
Anna Glas, enhetschef/arkivansvarig medicinsk dokumentation

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 514 Information om överenskommelser mellan staten och SKL

HSN 2018/130

HSN-AU § 524

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Under år 2017 fortsatte hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetet med överenskommelser mellan staten och Sveriges kommuner och landsting (SKL). För flera överenskommelser var arbete påbörjat då SKL hade aviserat om fortsättning. Några nya överenskommelser har även tillkommit för år 2018.

Fördelade medel för respektive överenskommelse var olika (baserade på invånarantal, prestation villkorad samt utbetalning av medlen som en pott). Det har varit varierande om det krävts en handlingsplan i förväg eller inte för att medlen kommit hälso- och sjukvårdsförvaltningen till del. På samma sätt sker redovisningen till staten med olika utföranden och olika tidsintervaller.

Sammantaget har arbetet gått bra och redovisningar är inskickade som motsvarar efterfrågan och medel har utbetalats. Redovisning för ”Professionsmiljarden” kvarstår då den ska vara inlämnad 31 mars 2018.

För att möta omfattningen av överenskommelserna och genomföra arbetet med dessa har hälso- och sjukvårdsförvaltningen skapat en beredningsgrupp. En process för arbetet med överenskommelser har tagits fram. Det kommer också att finnas en rutin för arbetet.

Till hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde i juni återkommer förvaltningen med ett underlag som mer detaljerat beskriver respektive överenskommelses syfte och planerat arbete för år 2018.

Beslutsunderlag

[Tjänsteskrivelse daterad 16 februari 2018](#)

[Processkarta överenskommelsearbete för statliga satsningar](#)

Ärendets behandling under mötet

Yrkande

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Bakgrund HSN-AU § 524

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, föredrar ärendet enligt sammanfattningen ovan. Ärendet kommer tillbaka till nämnden i juni för att presentera det fortsatta arbetet för 2018.

Yrkande

Ordföranden Stefaan De Maecker (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner informationen och lägger den till handlingarna.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 515 Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer: Första linjen till barn och unga med psykisk ohälsa

HSN 2017/377

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden tar emot och godkänner framtaget underlag, om behov av utveckling av första linjen i form av en integrerad mottagning till barn unga med psykisk ohälsa, som kommer att presenteras för budgetberedningen 2018.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Den psykiska ohälsan hos barn och unga ökar. Varför ohälsan ökar är ovisst, det kan delvis handla om en ökad medvetenhet, att unga idag talar mer öppet om psykisk ohälsa och en större benägenhet att söka vård, men eftersom en så stor andel av ungdomsgruppen är drabbad spelar förmodligen ungas livsvillkor också in och flera faktorer talar för att ökningen av psykisk ohälsa kan vara reell. För att kunna främja psykisk hälsa, förebygga utveckling av mer långvarig problematik och leva upp till nationella riktlinjers rekommendationer fordras ökad tillgång till stöd och behandling. Ett nära samarbete mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten är oundgängligt för att tillgodose individens behov av sammansatta insatser. Var hjälp finns att få, måste vara väl känt.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och socialförvaltningen planerar att till hösten 2018 starta en pilot av en integrerad och samlokaliserad mottagning för barn och unga med psykisk ohälsa. En sådan mottagning skapar bättre förutsättningar för ett närmare samarbete där olika perspektiv adderar till varandra. För att inte ”psykiatrisera” sociala svårigheter och överdiagnostisera är socialtjänstens perspektiv och kunskap på psykiska symtom och besvär viktigt, men det är också angeläget att inte missa psykiatriska och medicinska problem hos barn och unga som lever i social utsatthet. Ytterligare ett perspektiv som på längre sikt behöver införlivas i en så kallad första linje-verksamhet är det pedagogiska perspektivet. En fungerande skolmiljö minskar risken för psykisk ohälsa, samtidigt som barn och unga med psykiska eller sociala svårigheter kan ha behov av särskilt stöd i skolan. En första linje-verksamhet av god kvalitet bör därför ha tillgång till specialpedagogisk kompetens samt nära samarbete med barn- och elevhälsan och skolan.

Den planerade piloten kan finansieras med stöd av de statliga stimulansmedel som hälso- och sjukvård och socialtjänst kan rekvirera genom överenskommelsen om psykisk ohälsa. Pilotverksamheten kommer att följas och utvärderas. Om pilotverksamheten visar att det är ett bra arbetssätt för barn och unga med psykisk ohälsa och om den bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt kommer nämnderna att senare behöva återkomma med äskanden om resursförstärkning.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att hälso- och sjukvården och socialtjänsten behöver förstärka och utveckla sina insatser på den nivå som kallas första linjen vid psykisk ohälsa. Det ska vara enkelt för barn, unga och familjer att söka vård och få sammansatta behov tillgodosedda. För att kunna förebygga psykisk ohälsa behöver tillgången till psykologisk behandling öka. Underlaget som verksamhetsledare för BarnSam, tillsammans med berörda förvaltningar (SOF och HSF) har tagit fram innehåller ett förslag till en integrerad och samlokaliserad mottagning som skapar bättre förutsättningar för samordning och det helhetstänk som SKL definierar i de stödmaterial om första linjen som Uppdrag Psykisk Hälsa har publicerat.

Det närmaste året kan statliga stimulansmedel genom överenskommelse om psykisk hälsa finansiera genomförande av pilot. För en långsiktigt hållbar lösning kan äskande behöva göras till framtida budgetberedning.

Beslutsunderlag

[Tjänsteskrivelse daterad 21 februari 2018](#)

[Underlag: Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer. Första linjen till barn och unga med psykisk ohälsa.](#)

Ärendets behandling under mötet**Yrkande**

Ordföranden Stefaan De Maecker (MP) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Bakgrund HSN-AU § 528

Christine Senter, verksamhetsledare BarnSam, föredrar ärendet enligt sammanfattningen ovan.

Yrkande

Vice ordföranden Leif Dablbj (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden finner bifall till yrkandet.

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Hälso- och sjukvårdsnämnden tar emot och godkänner framtaget underlag, om behov av utveckling av första linjen i form av en integrerad mottagning till barn unga med psykisk ohälsa, som kommer att presenteras för budgetberedningen 2018.

Skickas till

Regionstyrelsen, RS 2017/744

Christine Senter, verksamhetsledare BarnSam

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 516 Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer: Stöd och behandling av våldsutsatta barn

HSN 2017/377

HSN-AU § 529

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden mottar och godkänner framtaget underlag om stöd och behandling av våldsutsatta barn och beslutar om att presentera det till budgetberedningen 2018.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

I oktober 2017 beslutade regionstyrelsen att stödja implementeringen av evidensbaserade metoder för stöd och behandling av våldsutsatta barn. Verksamhetsledare för BarnSam fick i uppdrag att presentera underlag till budgetberedningen 2018.

Våren 2017 genomförde BarnSam, i samarbete med Stiftelsen Allmänna Barnhuset, en kartläggning av regionens arbete med upptäckt och behandling av våldsutsatta barn och unga. Utifrån kartläggningen har en åtgärdsplan tagits fram som har förankrats i BarnSam och arbetet med att implementera planens delar pågår.

En utav insatserna i åtgärdsplanen rör införande av en evidensbaserad, specialiserad metod för behandling av barn som utsatts för barnmisshandel. För utbildning i den specifika metoden har Region Gotland beviljats medel av Länsstyrelsen, medel som täcker kursavgift och resor för fyra personer. Kostnad för arbetstid får förvaltningarna själva stå för. Övriga insatser i åtgärdsplanen räknar förvaltningarna med att, åtminstone i ett första skede, kunna finansiera själva. Erfarenheter från andra delar av landet pekar på att när ljus riktas mot, och kunskapen ökar om, våld och våldsutsatthet ökar också upptäckten och därmed behoven av stöd och behandlingsinsatser.

Att förebygga våld, och hantera våldets verkningar, kräver insatser på fler områden än de som åtgärdsplanen täcker. Socialförvaltningen kommer till budgetberedningen åska medel för att möjliggöra ett bredare våldspreventivt arbete.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att våldsutsatthet är en angelägen fråga, där de förvaltningar (främst UAF, SOF och HSF) som möter barn och unga behöver ha goda kunskaper om tecken på våldsutsatthet och rutiner för omhändertagande/hänvisning. Våldsutsatthet utgör risk för till exempel psykisk ohälsa och funktionsförsämring varför tidig upptäckt och insättning av stöd är prioriterat.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Den åtgärdsplan som tagits fram och beslutats av BarnSam innehåller satsningar som ska leda till att våldsutsatta barn och unga i större utsträckning upptäcks och får adekvat stöd och behandling. Med det bidrag som Länsstyrelsen beviljat regionen för utbildning i en specialiserad behandlingsmetod bedöms förvaltningarna i dagsläget ha egna förutsättningar att implementera åtgärdsplanen. Erfarenheter från andra delar av landet pekar dock på att ökad kunskap om våldsutsatthet kan leda till ökade behov, eftersom personal blir bättre på att upptäcka individer som tidigare kan ha förbisetts. Uppföljning av regionens arbete med att möta våldsutsatta får fungera som underlag till framtida diskussioner om eventuella behov av resurstillskott.

Beslutsunderlag

[Tjänsteskrivelse daterad 21 februari 2018](#)

[Sammanställd åtgärdsplan för arbete med våldsutsatta barn](#)

Ärendets behandling under mötet**Yrkande**

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Bakgrund HSN-AU § 529

Christine Senter, verksamhetsledare BarnSam, föredrar ärendet enligt sammanfattningen ovan.

Yrkande

Vice ordföranden *Leif Dablby (S)* yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden finner bifall till yrkandet.

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

• Hälso- och sjukvårdsnämnden mottar och godkänner framtaget underlag om stöd och behandling av våldsutsatta barn och beslutar om att presentera det till budgetberedningen 2018.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 517 Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer: Utveckling av stöd till unga vuxna med psykisk ohälsa

HSN 2017/377

HSN-AU § 530

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden antar framtaget underlag om stöd till unga vuxna och beslutar om att presentera det till budgetberedningen 2018.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

I oktober 2017 beslutade regionstyrelsen att prioritera utvecklingen av stöd till unga vuxna med psykisk ohälsa, med en integrerad verksamhet (HSF och SOF) som en möjlig målsättning. Något som ligger i linje med den önskvärda utveckling som formuleras i Region Gotlands Handlingsplan psykisk hälsa. Verksamhetsledare för BarnSam fick i uppdrag att, tillsammans med berörda förvaltningar, utreda ärendet vidare och presentera ett underlag till budgetberedningen 2018.

Någon tydlig modell för integrerat arbete finns dock inte ännu, förvaltningarna behöver mer tid att utreda frågan. Bland annat behöver synpunkter från den aktuella målgruppen fångas upp så att de arbetssätt som utvecklas ligger i linje med det som brukare och patienter själva efterfrågar och saknar. Steg mot närmare samarbete mellan förvaltningarna har likväl tagits, ett samarbete där ungdomsmottagningen utgör navet. Utvärdering av samarbetet, i kombination med lärdomar från den satsning på integrerad mottagning för barn och unga upp till 18 år som parallellt planeras för, kommer att användas som underlag i det fortsatta arbetet med att utveckla stödet till unga vuxna med psykisk ohälsa.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att insatser till unga vuxna med psykisk ohälsa behöver utvecklas och göras mer lättillgängliga, för att individer inte ska behöva besöka flera olika verksamheter för att få sammansatta behov tillgodosedda är en integrerad mottagning eftersträvänsvärt. Dock finns inte någon genomarbetad modell för en sådan mottagning ännu varför det i dagsläget inte är möjligt att presentera tydligt underlag eller äska om ytterligare budgetmedel. Istället får förvaltningarna, om så bedöms behövt i samarbete med verksamhetsledare för BarnSam, återkomma till framtida budgetberedning när mer precisa förslag är framtagna.

Värt att notera är att en förutsättning för att kunna möta unga vuxna med psykisk ohälsa, oavsett organisationsmodell eller arbetssätt, är att evidensbaserade och väl beprövade metoder finns tillgängliga. Nationella riktlinjer förespråkar psykologisk behandling som förstahandsval vid lätt till medelsvår depression och ångest, något som verksamheterna har svårt att leva upp till. I dagsläget överstiger efterfrågan på psykologisk behandling i primärvården, och i psykiatrin, tillgången.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 21 februari 2018

Underlag: Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer. Stöd till unga vuxna med psykisk ohälsa

Ärendets behandling under mötet**Yrkande**

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Bakgrund HSN-AU § 530

Christine Senter, verksamhetsledare BarnSam, föredrar ärendet enligt sammanfattningen ovan.

Yrkande

Vice ordföranden *Leif Dahlby (S)* yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden finner bifall till yrkandet.

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Hälso- och sjukvårdsnämnden antar framtaget underlag om stöd till unga vuxna och beslutar om att presentera det till budgetberedningen 2018.

Skickas till

Regionstyrelsen, RS 2017/744

Christine Senter, verksamhetsledare BarnSam

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 518 Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer: Utvidgning av socialpsykiatriska teamet

HSN 2017/377

HSN-AU § 531

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden mottar och godkänner av verksamhetsledare för BarnSam framtaget underlag om utvidgning av socialpsykiatriska teamet.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden delar verksamhetsledarens bedömning, att socialpsykiatriska teamet inte bör utvidgas i dagsläget då stöd för effektiv metod saknas.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

I oktober 2017 gav regionstyrelsen verksamhetsledaren för BarnSam i uppdrag att, i samarbete med barn- och ungdomspsykiatri (HSF), utreda förutsättningarna för att utvidga det socialpsykiatriska teamet till att omfatta även barn i yngre åldrar. Verksamhetsledare för BarnSam kan konstatera att insatser till barn och ungdomar, och deras föräldrar/vårdnadshavare, med komplex problematik där risk för placering i familjehem eller på institution föreligger är ett relativt obeforskat område. Internationella studier på området ger stöd för att integrerad individ- och familjebehandling som också tar hänsyn till det sociala sammanhanget i övrigt har god effekt på suicidalt- och självdestruktivt beteende hos unga. Någon utvärderad metod som har påvisat god effekt på familjer med yngre barn finns emellertid inte i dagsläget. Möjligen att hälso- och sjukvården och socialtjänsten framöver bör kunna erbjuda metoden FFT-prevention, en metod som är utvecklad för att möta familjer med yngre barn där problembeteende föreligger, men förvaltningarna avvaktar vidare utvärderingar av metoden. Istället bör breda satsningar göras, så att individer med tecken på social utsatthet och psykisk ohälsa kan fångas upp i ett tidigt skede. Flera satsningar pågår redan i regionen och för närvarande finns planer på att starta en integrerad mottagning på den nivå som kallas ”första linjen”.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att socialpsykiatriska teamet för närvarande inte ska utvidgas till att också omfatta barn i yngre ålder. Att utveckla metoder som tidigt förmår möta upp barn och unga med riskproblem är emellertid angeläget. Placeringar ger sällan de bestående goda resultat som efterfrågas och de är kostsamma. Dock finns inte tillräckligt starkt stöd för att breddning av det socialpsykiatriska teamet är den satsning som ger bäst utdelning. Mer utredning krävs för att kunna avgöra vilka metoder eller arbetssätt som är mest lämpliga att satsa på, och när metoder med bevisad god effekt finns tillgängliga ska förstas hälso- och sjukvården och socialtjänsten tillägna sig dem.

Tills vidare bör därför socialpsykiatriska teamet fortsätta i befintlig form, samtidigt som hälso- och sjukvården och socialtjänsten får arbeta vidare med de satsningar

Justerande		Utdragsbestyrkande/namnförtydligande	

som redan pågår och i första hand säkra att det finns en god tillgänglighet till såväl generella insatser som till insatser på den nivå som kallas första linjen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 21 februari 2018

Underlag: Ytterligare insatser för barn, unga och deras familjer. Utvidgning av socialpsykiatriska teamet

Ärendets behandling under mötet**Yrkande**

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Bakgrund HSN-AU § 531

Christine Senter, verksamhetsledare BarnSam, föredrar ärendet enligt sammanfattningen ovan.

Yrkande

Vice ordföranden *Leif Dahlby (S)* yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden finner bifall till yrkandet.

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Hälso- och sjukvårdsnämnden mottar och godkänner av verksamhetsledare för BarnSam framtaget underlag om utvidgning av socialpsykiatriska teamet.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden delar verksamhetsledarens bedömning, att socialpsykiatriska teamet inte bör utvidgas i dagsläget då stöd för effektiv metod saknas.

Skickas till

Regionstyrelsen, RS 2017/744

Christine Senter, verksamhetsledare BarnSam

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 519 PCI-verksamhet på Gotland

HSN 2018/125

HSN-AU § 525

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att en PCI-verksamhet på Visby lasarett ska inrättas förutsatt att nödvändiga investeringsmedel beviljas av regionfullmäktige.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott beslutade 2017-05-31 HSN-AU § 377 att ge förvaltningen i uppdrag att fortsätta utredningen kring ett införande av PCI på Gotland.

PCI är en förkortning av Percutan Coronar Intervention och innebär en undersökning då en ballongvidgning görs vid förträngningar i hjärtats kranskärl, vanligen vid akut hjärtinfarkt. Idag skickas dessa patienter till Karolinska sjukhuset. Ju snabbare patienten genomgår undersökning och behandling efter att symptom uppstått desto mindre blir risken för komplikationer och bestående men.

Att bygga upp en PCI-verksamhet på Gotland skulle innebära att patienter snabbare får vård genom att inte behöva transporteras till Karolinska sjukhuset, det är bra för patienten, ekonomin och miljön. Att utveckla kardiologin på Gotland genom att införa PCI skulle medföra flera positiva effekter för verksamheten där rekryteringsbefrämjande, resurseffektivt samt utvecklande av kompetens särskilt lyfts fram.

En utmaning med en PCI-verksamhet på Gotland är sårbarheten då få medarbetare kommer att ha PCI-kompetens samt att upprätthålla den. Årligen genomförs omkring 200 angiografier på Karolinska sjukhuset för gotländska patienter, omkring 400 undersökningar behövs för att upprätthålla kompetens. Mängdträning behöver därmed göras på fastlandet. Dessutom tar det flera år att bygga upp en PCI-verksamhet. Om en PCI-verksamhet startas upp på Gotland blir det under kontorstid, patienter som insjuknar akut utanför den tiden och där sjukdomstillståndet kräver akut insats kommer att behandlas som idag.

Andra frågor som behöver belysas är hur en lämplig lokal ska vara utformad, planering för nyttjande av lokalen övrig tid, vårdhygiensiska aspekter samt fysisk och organisatorisk placering av en PCI-verksamhet.

Bedömning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen gör bedömningen att fördelarna överväger utmaningarna med en PCI-verksamhet på Gotland och föreslår därför att den inrättas. Att starta en PCI-verksamhet kräver mycket planering och förarbete vilket kan påbörjas i och med detta beslut. Investeringsmedel för PCI-verksamheten kommer att äskas i samband med ärendet kring Strategisk plan 2019-2021 samt läggas in i lokalplanen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 21 februari 2018

Utredning PCI-verksamhet på Gotland

Ärendets behandling under mötet

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, föredrar ärendet enligt sammanfattningen ovan. Att bygga upp en PCI-verksamhet tar tid i form av investeringar, rekrytering med mera vilket gör att det realistiskt sett är möjligt att ha en PCI-verksamhet igång tidigast år 2020. Investeringsäskandet finns med i ärendet Strategisk plan 2019-2021.

Yrkande

Ordföranden Stefaan De Maecker (MP) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Bakgrund HSN-AU § 525

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, och *Yvonne Skonshoved*, ekonomichef, föredrar ärendet.

Yrkande

Ordföranden Stefaan De Maecker (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med tillägget: förutsatt att nödvändiga investeringsmedel beviljas av regionfullmäktige.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att en PCI-verksamhet på Visby lasarett ska inrättas förutsatt att nödvändiga investeringsmedel beviljas av regionfullmäktige.

Skickas till

Cathrine Malmqvist, sjukvårdschef
Veronica Snoder, tf verksamhetschef internmedicin
Regionstyrelseförvaltningen (som bilaga till Strategisk plan)

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 520 Muntlig information: Resultat från hälsa- och sjukvårdsbarometern

HSN 2018/46

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälsa- och sjukvårdsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Ärendets behandling under mötet

Johan Weimer, verksamhetscontroller, informerar om resultaten från hälsa- och sjukvårdsbarometern som är en nationell undersökning som samtliga regioner och landsting årligen genomför. Målet med undersökningen är att fånga den vuxna befolkningens attityder till, kunskaper om och förväntningar på svensk hälsa- och sjukvård. Syftet är att få underlag för uppföljning och förbättringsarbete och utgöra underlag för demokratisk dialog. På Gotland deltar årligen 1 000 personer. Insamlingen sker med hjälp av webbenkät och telefonintervjuer med personer 18 år och äldre.

Resultaten för Gotlands del visar exempelvis att 88 procent svarar att de har tillgång till den hälsa- och sjukvård de behöver (riket 84 procent), 69 procent anser att väntetiderna till besök på vårdcentralen rimlig (riket 63 procent) och 64 procent anser att de har ett stort förtroende för hälsa- och sjukvården på Gotland (riket 61 procent).

Johan Weimer tipsar om rapporten ”Hälsa- och sjukvårdsbarometern 2017” som finns på Sveriges kommuner och landstings hemsida.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 521 Muntlig rapport från arbetet med handlingsplanen för oberoende av inhyrd personal

HSN 2017/115

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Ärendets behandling under mötet

Nina Ljung, HR-chef, informerar om arbetet med handlingsplanen för oberoende av inhyrd personal. Uppföljning av handlingsplanen återkommer som ärende till nämndens sammanträde i april, liksom en reviderad plan. I övrigt är det nu fokus på arbete med handlingsplanen för primärvården samt fördelning av extra löne-medel till bristyrken.

Under hösten 2017 påbörjades det ettåriga projektet kring arbetstidsmätt, scheman och ersättningar. Syftet är att arbetstider och scheman ska svara mot verksamheternas behov samt vara attraktiva för båda parter. Hittills har förändringar genomförts på akuten vad gäller arbetstider och scheman samt på LaboratorieMedicinskt Centrum Gotland där schemagrupper för enklare styrning har gjorts om.

En tidsplan för översynen är framtagen för samtliga enheter. För att tillfredsställa respektive enhets behov behöver arbetet och lösningarna anpassas. En utbildning för chefer och schemaläggare ska utformas liksom ett APT-material kring scheman och arbetstider. Ett pilotprojekt följs som innebär att medarbetarna önskar ledigt istället för när man vill arbeta.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 522 Muntlig information: Redovisning av resultatet från medarbetarenkäten

HSN 2018/46

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Ärendets behandling under mötet

Nina Ljung, HR-chef, informerar om resultaten från medarbetarenkäten 2017. För hälso- och sjukvårdsförvaltningen var svarsfrekvensen 76 procent, (hela regionen 79 procent). Resultatet visar att många medarbetare är motiverade i sitt arbete och tycker att det är kul att gå till jobbet. Relativt få har blivit utsatta för diskriminering och många känner sig respekterade av chef och kollegor. Samarbetet fungerar bra inom många enheter. Förtroendet för förvaltningsledningen är lågt och få känner att värderingarna genomsyrar arbetet. Många grupper har utmaningar med konflikter vilket hör starkt samman med arbetsfördelning och planering. Feedback från chefen har stor utvecklingspotential och det upplevs svårt att få saker genomförda i arbetsgrupperna.

Resultaten kommer att tas omhand på flera olika nivåer, dels regionövergripande men även på förvaltningsnivå och respektive enhet. På APT kommer enheterna att arbeta med de identifierade utvecklingsområden som resultaten pekar på för att ta fram handlingsplaner med aktiviteter. Resultaten har diskuterats i förvaltningens ledningsgrupp och gemensamma aktiviteter för hela förvaltningen kommer att genomföras. Resultaten har även tagits upp på förvaltningens samverkansgrupp där gemensamma aktiviteter för förvaltningen har diskuterats.

Hälso- och sjukvårdsnämnden önskar återkoppling på nämndsammanträde längre fram kring hur förvaltningen arbetar vidare med resultaten från medarbetarenkäten och då med fokus på goda exempel på handlingsplaner på enhetsnivå samt arbetet med de största utmaningarna.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 523 Verksamheten informerar samt medicinska resultat: Urologi

HSN 2018/46

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Ärendets behandling under mötet

Eva Borin, tf verksamhetschef kirurgi/urologi, och *Magnus Törnblom*, överläkare urologi, gästar hälso- och sjukvårdsnämnden och informerar om verksamheten urologi samt medicinska resultat. Inom verksamheten urologi arbetar två läkare, två sjuksköterskor, en uroterapeut, två undersköterskor samt en sekreterare. Urologin är en del av verksamhetsområde urologi/kirurgi. Patienterna besöker urologin främst för den åldrade mannens sjukdomar, prostata, cancer, sten, infektioner samt andrologi. Patienternas medelålder är 68 år.

Magnus Törnblom informerar även om ett flertal utvecklingsprojekt som bedrivs under 2018-2019 där exempelvis ett ökat samarbete med urologkliniken på Södersjukhuset i Stockholm kan nämnas.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 524 Verksamheten informerar: Läkemedelskommittén

HSN 2018/46

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden lägger informationen till handlingarna.

Ärendets behandling under mötet

Sissela Liljeqvist, ordförande läkemedelskommittén, gästas hälso- och sjukvårdsnämnden och informerar om läkemedelskommitténs arbete.

År 1996 fattade riksdagen beslut om att det ska finnas en läkemedelskommitté i varje län. Det ska vara ett rådgivande expertorgan.

Läkemedelskommittén på Gotland ger rekommendationer till vårdgivare kring vilka läkemedel som bör användas. Läkemedelsbehandling ska vara ändamålsenlig, säker, vetenskapligt bevisad samt kostnadseffektiv. Årligen sammanställs en lista över de läkemedel som rekommenderas vilken skickas ut till hälso- och sjukvårdens verksamheter runt om på ön. Läkemedelskommittén besöker även vårdcentraler, mottagningar och avdelningar inom hälso- och sjukvården för att sprida informationen kring rekommendationerna, utbyte av läkemedel samt för att utbilda hälso- och sjukvårdspersonal. Stöd ges även till apoteken på Gotland i läkemedelsfrågor.

Läkemedelsbesparingsprojektet på Gotland påbörjades 2016 och fortsätter även under 2018.

Läkemedelskommittén anordnar lunchseminarier och några teman under 2018 är blodförtunnande läkemedel, KOL (kroniskt obstruktiv lungsjukdom), inflammatorisk tarmsjukdom, sömn och sköldkörtel. Nytt för i år är att seminarierna kan följas via skype.

Magdalena Öblund, chefsapotekare, närvarar och presenterar sig. Hon efterträder *Monika Westermark* som gick i pension tidigare i år.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 525 Månadsrapport februari

HSN 2018/9

HSN-AU § 526

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdens budgetavvikelse är för perioden januari-februari – 12 937 Tkr. 2018 års början har inneburit en hög kostnadsutveckling på 5 procent. Framförallt gäller detta personalkostnader. Djupare analys av detta pågår. Kostnaderna för hyrsjuksköterskor minskar jämfört med 2017 medan kostnaderna för hyrläkare fortsätter att öka jämförelsevis. Läkemedelskostnader för behandling av hepatit-C påvisar en kraftig ökning då nationella indikationer gällande vilka patienter som ska komma i fråga för behandling har förändrats och därmed utökats.

Ekonomiskt resultat för perioden är – 12 937 Tkr

Ekonomisk utveckling för perioden jan-feb 2018 jämfört med samma period 2017

Nettokostnadsutveckling: 8,3 procent

Extern kostnadsutveckling 5,0 procent

Extern intäktsutveckling: - 26,5 procent

Personalkostnadsutveckling: 7,0 procent

Arbetskraftskostnader: 6,9 procent

Kostnadsutveckling utomlänsvård: 0 procent

Kostnadsutveckling förskrivna läkemedel: 16,7 procent

Kostnadsutveckling rekvisitionsläkemedel: 4,5 procent

Kostnadsutveckling hyrpersonal: 3,2 procent

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att månadsrapporten väl speglar periodens resultat och att en mer fördjupande analys kommer att ske i delårsrapport 1 som presenteras i april månad.

Beslutsunderlag

[Tjänsteskrivelse daterad 13 mars 2018](#)

Ärendets behandling under mötet

Yvonne Skovshoved, ekonomichef, föredrar ärendet enligt sammanfattningen ovan.

Utbildningar för förvaltningens chefer i ekonomisystemen ges med syfte att öka kunskapen samt att de ska känna sig bekväma med att använda systemen.

Regionstyrelseförvaltningen har, som tidigare nämnts, minskat sitt stöd med ekonomer för regionens förvaltningar. Inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen pågår nu ett arbete med att prioritera hur resurserna ska användas på bästa sätt.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Yrkande

Ordföranden Stefaan De Maecker (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Bakgrund HSN-AU § 526

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Lämnas öppet till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 526 Strategisk plan för 2019-2021

HSN 2017/292

HSN-AU § 527

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att till nämndens sammanträde i juni återkomma med redovisning av planerad process för framtagande av samverkansavtal avseende utomlänsvård från och med 2020.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden antar strategisk plan och budget 2019-2021 inklusive bilagor och begär att:
  - Regionfullmäktige förändrar resursfördelningsmodellen för hälso- och sjukvårdsnämnden till att omfatta 2,5 procent av budgeten, enligt SKL:s ekonomirapport oktober 2015. För 2019 totalt 39,2 miljoner, det vill säga 4,2 miljoner ytterligare.
  - Regionfullmäktige, utöver ovanstående, kompenserar hälso- och sjukvårdsnämnden med 21,8 miljoner enligt nedanstående redovisning.
  - Regionfullmäktige, utöver ovanstående, kompenserar hälso- och sjukvårdsnämnden med 11,815 miljoner för uppräknig av externa avtal samt sedvanlig uppräknig av personalkostnadsökningar och regioninterna avtal.
  - Regionfullmäktige tilldelar hälso- och sjukvårdsnämnden extra medel för särskilt svårrekruterade grupper, bristyrken och jämställdhet.
  - Regionfullmäktige tilldelar hälso- och sjukvårdsnämnden investeringsmedel enligt sammanställningen i Strategisk plan 2019-2021.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvården i Sverige är i ett skede där såväl förutsättningar som själva uppdraget förändras, så också på Gotland. Denna utveckling kommer att fortsätta och förstärkas under planperioden. Tidigare medicinska landvinningar har bidragit till att medellivslängden ökat. Utvecklingen innebär dock att sammansättningen av sjukdomstillstånd som hälso- och sjukvården ska hantera förändras, andelen patienter med kroniska sjukdomar ökar. Sammantaget kan konstateras att fler måste tas omhand av färre, samtidigt som skatteintäkterna inte förväntas öka i samma takt som behoven. Utmaningarna delas i hög grad med andra landsting, men i många fall är utmaningarna, nationellt jämfört, särskilt stora på Gotland. I strategisk plan beskrivs stora utmaningar som hälso- och sjukvården på Gotland har att hantera. De är:

- Hälso- och sjukvård med utgångspunkt från patienten
- Hälso- och sjukvård på rätt nivå
- En hälso- och sjukvård för alla
- Systematisk verksamhetsutveckling
- God kompetensförsörjning av hälso- och sjukvården
- Förmåga att hantera ökad digitalisering
- Långsiktigt hållbar finansiering

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Utifrån dessa utmaningar är den strategiska planen för planperioden uppbyggd och aktiviteter kopplade till utvecklingsområdena.

Utöver resursfördelningsmodellen för hälso- och sjukvården, som tar hänsyn till och kompenserar för den medicinska och medicekniska utvecklingen samt demografiska förändringar, begär hälso- och sjukvårdsnämnden kompensation enligt följande:

- Ytterligare 4,2 miljoner i resursfördelningsmodell, baserat på 2,5 procent av budget 2018
- 0,7 miljoner i statsbidrag för glasögonbidrag ålder 8-19 år
- 0,8 miljoner i statsbidrag som kompensation för avgiftsfri gynekologisk screening, cellprovskontroller.
- 15 miljoner för buffert gällande dyra vårdtillfällen under utomlänsvård
- 3 miljoner i kompensation för att den statliga satsningen för ”En kvalitetssäker och effektiv sjukskrivningsprocess” tas bort och kopplat till den delen av den statliga satsningen som behöver införlivas i verksamheten utan statliga medel. Dessa medel har finansierat samtalsbehandlare inom primärvården, såväl inom egenregion som privata aktörer.
- 2,3 miljoner i kompensation för att den statliga satsningen ”kortare väntetider i cancersjukvården” avslutas utan att kostnaderna kan minska i samma omfattning.

Totalt 26 miljoner förutom resursfördelningsmodell enligt plan, sedvanliga uppräknningar för regioninterna kostnader, externa avtal samt personalkostnadsökningar. Dessutom extra medel för särskilt svårrekyterade grupper utifrån genomförd lönekartläggning jämfört med andra landsting/regioner.

Hälso- och sjukvården har behov av att investera i kompetens och utrustning för att kunna genomföra PCI (Percutan Coronal Intervention) på Visby lasarett, (fördjupat underlag HSN 2018/125).

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att utvecklingsområden, målsättningar och aktiviteter stämmer väl överens med regionfullmäktiges mål i det beslutade koncernstyrkortet.

Beslutsunderlag

[Tjänsteskrivelse daterad 19 mars 2018](#)

[Strategisk plan och budget 2019-2021](#)

[Lokalförsörjningsplan 2019-2023](#)

[Blanketter Investeringssäskanden lokaler och utrustning 2019-2023](#)

Ärendets behandling under mötet

Yrkande

Ordföranden Stefaan De Maecker (MP) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att till nämndens sammanträde i juni återkomma med redovisning av planerad process för framtagande av samverkansavtal avseende utomlänsvård från och med 2020.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar även bifall till förvaltningens förslag till beslut:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden antar strategisk plan och budget 2019-2021 inklusive bilagor och begär att:
  - Regionfullmäktige förändrar resursfördelningsmodellen för hälso- och sjukvårdsnämnden till att omfatta 2,5 procent av budgeten, enligt SKL:s ekonomirapport oktober 2015. För 2019 totalt 39,2 miljoner, det vill säga 4,2 miljoner ytterligare.
  - Regionfullmäktige, utöver ovanstående, kompenserar hälso- och sjukvårdsnämnden med 21,8 miljoner enligt nedanstående redovisning.
  - Regionfullmäktige, utöver ovanstående, kompenserar hälso- och sjukvårdsnämnden med 11,815 miljoner för uppräknade externa avtal samt sedvanlig uppräknade personalkostnadsökningar och regioninterna avtal.
  - Regionfullmäktige tilldelar hälso- och sjukvårdsnämnden extra medel för särskilt svårrekruterade grupper, bristyrken och jämställdhet.
  - Regionfullmäktige tilldelar hälso- och sjukvårdsnämnden investeringsmedel enligt sammanställningen i Strategisk plan 2019-2021.

Ordföranden finner bifall till yrkandena.

Bakgrund HSN-AU § 527

Genomgång och dialog kring underlaget, vilket kommer att uppdateras inom några områden till nämndens sammanträde.

Yrkande

Ordföranden *Stefaan De Maecker (MP)* yrkar bifall till följande:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att till nämndens sammanträde i juni återkomma med redovisning av planerad process för framtagande av samverkansavtal avseende utomlänsvård från och med 2020.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Hälso- och sjukvårdsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att till nämndens sammanträde i juni återkomma med redovisning av planerad process för framtagande av samverkansavtal avseende utomlänsvård från och med 2020.

- Ärendet lämnas öppet till hälso- och sjukvårdsnämnden vad gäller behandling av den strategiska planen.

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningen

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 527 Informations- och anmälningsärenden

HSN 2018/47

HSN-AU § 537

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden lägger informations- och anmälningsärenden till handlingarna.

-
- RF § 261 Motion. Apotek på Korpen i Visby (HSN 2017/295)
  - RF § 245 Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN 2017/309)
  - RF § 241 Reglemente med allmänna bestämmelser för regionstyrelsen och övriga nämnder (HSN 2017/309)
  - RF § 240 Förslag till taxa för prissättning av vattenanalyser (HSN 2017/234)
  - RF § 238 Förslag till ändring av tandvårdstaxa (HSN 2017/379)
  - RF § 236 Tilläggsanslag för kapitalkostnader 2017 (HSN 2018/7)
  - RF § 235 Förslag till egenavgifter för hjälpmedel (HSN 2017/369)
  - RF § 233 Information. Fördelning av internbudget för nämnderna (HSN 2018/7)
  - RS AU § 27 Fördelning av buffert för merkostnader för asylsökande 2017 (HSN 2017/515)
  - HSN-AU § 496 Remiss – Enhetliga priser på receptbelagda läkemedel SOU 2017:76, (HSN 2017/495)
  - Slutrapportering från överenskommelsen om insatser för att förbättra vården för personer med kronisk sjukdom (HSN 2016/602)
  - Uppföljning av granskning utförd av PwC gällande kontanthantering 2012
  - Remissvar – Behandling av spelmissbruk och spelberoende. Kunskapsstöd med nationella rekommendationer till hälso- och sjukvården och socialtjänsten (HSN 2017/576)
  - Remissvar – Etikprövning - en översyn av reglerna om forskning och hälso- och sjukvård, SOU 2017:104 (HSN 2018/105)
  - Remissvar – Föreskrifter om nationellt likvärdigt innehåll för utbildningar med inriktning steriltekniker (HSN 2018/108)
  - Remissvar – Intyg för praktisk tjänstgöring för biomedicinska analytiker utbildade utanför EU och EES (HSN 2018/124)

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

- Remissvar – Promemoria med förslag till en treårig utbildning för tandhygienistexamen (HSN 2018/132)

Yrkande

Ordföranden Stefaan De Maecker (MP) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Bakgrund HSN-AU § 537

Yrkande

Ordföranden Stefaan De Maecker (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 528 Övriga frågorHSN-AU § 538

Då *Jennie Jarve (V)* inte närvarar på dagens sammanträde ges svar på frågan nedan vid ett senare tillfälle.

Bakgrund HSN-AU § 538

Jennie Jarve (V) undrar om nära anhöriga till patienter med den ärftliga sjukdomen hemokromatos testas och kallas till undersökning på Gotland.

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, återkommer med svar.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

HSN § 529 Generell rättegångsfullmakt för Region Gotlands chefsjurist

HSN 2018/174

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden förordnar chefsjuristen Patrik Pettersson att som ombud företräda Region Gotland inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde. Med undantag för rätt att ta emot delgivning av stämningar äger ombud den behörighet som anges i rättegångsbalken 12 kap 14 § första stycket.
- Ombud äger dessutom att på nämndens vägnar uppbära, mottaga och kvittera nämnden tillkommande medel och handlingar, att förordna annan i sitt ställe samt i övrigt vid alla de tillfällen, då Region Gotlands rätt inom nämndens förvaltningsområde kan vara ifråga, densamma iakttaga och bevaka.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Motivet till att ge rättegångsfullmakt är framförallt av tidsmässiga skäl, då svarstider och muntliga förhandlingar oftast är så korta att hälso- och sjukvårdsnämndens ordinarie sammanträdesdagar inte hinner inväntas.

Instruktionen till ombudet är att, så långt det är möjligt, försvara Region Gotlands beslut inom hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltningsområden och skydda dess förmögenhet samt hålla hälso- och sjukvårdsnämnden underrättad om målet.

Beslutsunderlag

[Tjänsteskrivelse daterad 20 mars 2018](#)

Ärendets behandling under mötet

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, informerar nämnden om ärendet.

Yrkande

Ordföranden Stefaan De Maecker (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall för yrkandet.

Skickas till

Patrik Pettersson, chefsjurist Region Gotland

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande